مراعی بودن احکام روز و شب تا نصف

شاگرد۲: چه اشکالی دارد که همان حکومت را در توسعه به شب قبل اجراء کنیم؟ وقتی انشائات طولی ثابت شد، می‌گوییم شارع توسعه داده که شب اول، شب قبل باشد.

استاد: مشکل شب قبل این است که هنوز تکوینا ماه داخل نشده است، چطور بگوییم شب اول ماه؟!

شاگرد۲: قبل از زوال هم داخل نشده؛ شب قبل که ماه را ندیدیم، قبل از زوال ندیدیم.

استاد: استقرار احکام روز به زوالش است؛ به نصفش است. ادله متعددی هم در شب داریم و هم در روز. وقتی شارع می‌خواهد یک احکامی را برای قطعه زمانی به نام روز یا شب بیاورد، استقرار آن احکام را تا نصف مراعی قرار داده؛ تا نصف نشده، اگر اینطور شد خوب است، اما اگر نصف گذشت دیگر نه. تا قبل از زوال است، مکلف شد؛ تا قبل از زوال است حاضر شد. می‌گوید واجب است؛ مسافر هستی قبل از زوال به بلدت رسیدی، باید روزه بگیری. بگویی من که مسافر بودم و قبلش روزه نبودم، خُب نباش. وجوب صوم امروز برای مسافر، تا نصف مراعی بود. باید بگیری. وقتی نصف شد دیگر گذشت. شما مسافر بودی و روزه بر تو واجب نبود، این روز به نصف رسید و عدم وجوب بر تو استقرار پیدا کرد، وقتی استقرار پیدا کرد لذا وقتی ساعت دو بعد از ظهر به وطن رسیدی، دیگر واجب نیست. چون عدم وجوب، استقرار پیدا کرد. این مطلب لطیف و خوبی است. و شاهد متعددی هم دارد. در اینکه شارع در بسیاری از احکام، نصف را میزان قرار می‌دهد. تقنین حکیمانه ای است. بسیاری از احکام هست که هنوز مجال دارد که از حالت مراعی، بالفعل شود. میزان مراعی را چه چیزی قرار بدهیم؟ طلوع فجر؟ یا نصف روز؟ شارع نصف روز قرار داده است. نصف شب هم همینطور است.

بازبینی #1
ایجاد شده 30 آوریل 2026 12:07:51 توسط ... .
به روزرسانی شده 30 آوریل 2026 12:08:11 توسط ... .